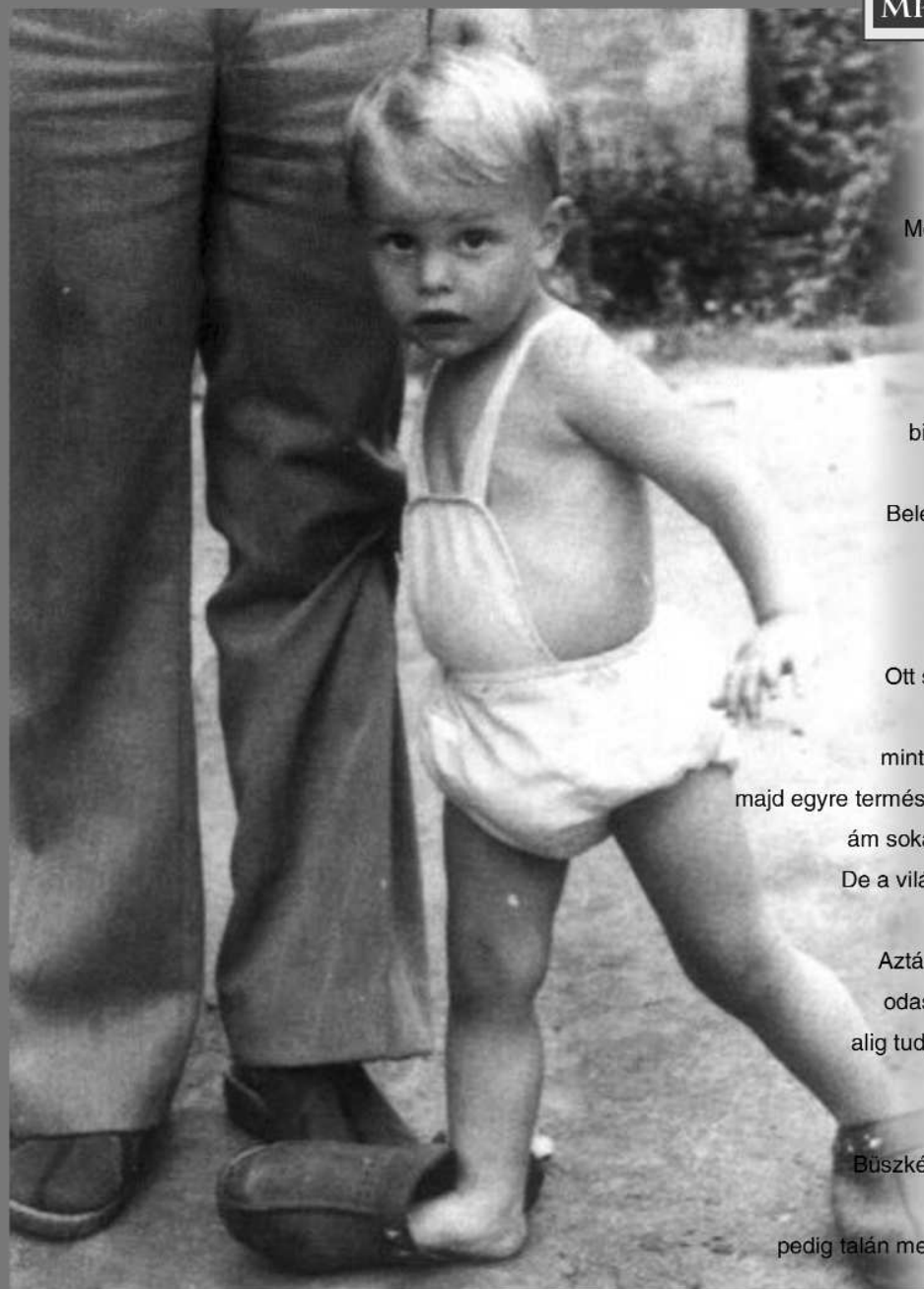

PIÁRFUTÁR

Fabiny Tamás:

Pertu

„Tessék mondani, tegezhetlek?”,
kérdezte tőlem egy csöpp kisfiú.
Megelőlegezte magának a bizalmat.
Válaszomat meg sem várva,
megtalálta a megfelelő formát.

Láttam,
biztonságban érzi magát mellettem.
Korábbi félelmét már elfelejtette.
Belekapaszkodott a nadrágszáramba,
tréfából belebújt a papucsomba.

Ilyenek vagyunk mindannyian.
Ott sertepertélünk az Isten közelében,
előbb úgy teszünk,
mintha véletlenül vetődtünk volna oda,
majd egyre természetesebben forgolódunk körülötte,
ám sokáig még nem merjük megszólítani.
De a világért sem tévesztenénk szem elől.

Aztán két marokra fogjuk bátorságunk,
odasomfordálunk hozzá, felnézünk rá,
alig tudjuk leplezni, hogy szívünk kalapál,
nagy levegőt veszünk,
és megszólítjuk.
Büszkék vagyunk arra, hogy tegezhetjük.

pedig talán megértően mosolyog sutaságainkon.

A PÁRTFOGÁS ÜNNEPE

A SZEPIPress jelenti

Akövetkező kategória december 1-jén kerül kiosztásra.

December 2-án lesz az idei Piarista Kupa – kispályás teremlabdarúgó-torna általános iskolások részére. Hajrá SZEPI!

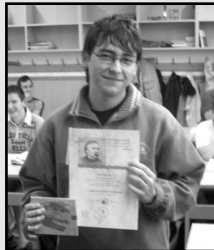
AKarolina iskolával közös adventi áhítaton veszünk részt december 4-én.

Minden szerdán este 19.15-től ifjúsági szentmise a szegedi piarista templomban. Mindenkit szeretettel várunk!

Generali-Providencia Biztosító tájékoztatása szerint 2007. január 1-jétől az államilag finanszírozott tanuló balesetbiztosítás megszűnik. E tanév elején sok tanulóknak választotta ezt a módozatot, felhívjuk a figyelmet, hogy vagy a Generali Biztosítónál (Szeged, Széchenyi tér 6.) vagy más biztosító társaságoknál még köthetnek külön biztosítást.

Zórád Ernő rajzai megtekinthetők a Gimnázium aulájában december 17-ig.

Király István (12. B) diákunk megnyerte a Deák fordítóversenyt. 10. alkalommal rendezték meg ezt a rangos versenyt, ahol a kéttannyelvű és a speciális képzésben részesülő diákokkal

kelt versenyre három diákunk. A győzelem egy igen értékes trófea, hiszen nemigen fordul elő, hogy egy olyan diák nyeri, aki mindössze két éve tanulja a nyelvet, heti három órában. Tanárai Mészárosné Szabó Tünde és Sík Péter.

Az iskolai elektronikai hulladékgyűjtés eredménye: Iskolánk csatlakozva a Dél-Magyarországi MÉH akciójához október 9-16. között elektronikai hulladékgyűjtést tartott. Összesen 478 kg használhatatlan elektromos gépet és alkatrészt gyűjtöttünk. Ebből a 185 kg monitor, számítógép és számítógéppalkatrész volt! A gyűjtött készülékeket szétszerelik, anyagfajtánként szétválogatják és újrahasznosítják. Köszönjük, hogy Te is hozzájárultál környezetünk megóvásához!

Ünneplésünk

Ebben a hónapban két esemény okán ünnepelhetünk. De vajon tudunk-e teljes szívvel-lélekkel ünnepelni? Át tudjuk-e érezni az ünnep mondanivalóját, és nem csak üres napként kezelni azt, amikor végre nem kell dolgozni?

Negyven évvel ezelőtt minden olyan rendezvényen köteles volt részt venni a magyar állampolgár, amit előírt neki az akkori rendszer. Fel kellett vonulni május elsején, ünnepelni kellett, nem lehetett, kellett augusztus 20-án, és a sort még folytathatnám. Rengeteg olyan esemény volt, ami kötelező volt ránk nézve, de ma már csak nevetünk rajta, hogy akkor ilyen is volt. Ma már érdekesen venné ki magát, ha tapsikolnánk egyes politikai vezetőknek. És ma lemondhatunk az ünneplésről való jogunkról, ha mi úgy döntünk. De vajon jó-e ez így?

Vegyünk egy augusztus 20-át. Ezen a napon ünnepeljük a kenyeret, az államalapítást, és Szent István királyunkat. Miből áll a magyar államnak az ünnep? Hogy este eldurrogatnak csillagászati összegű petárdákat, és ha minden jól megy, még talán utána utcabál is van. De vajon eszünkbe jut-e az, hogy ezen a napon mire kellene gondolni? Hogy mit kellene csinálni?

Evvél csak arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy mi az ünnepnapokon ne csak a lébecolásnak örüljünk; elsősorban gondolkodok itt a Patrocíniumra. Jusson eszünkbe az,

hogy volt egy ember, aki vette a fáradságot, iskolát, rendet alapított a szegény gyerekek megsegítéséért. És miért tette mindezt? Mert szerette az embereket, és szerette Jézust. Az elhivatottság-tudatát a hitből merítette, és neki köszönhető, hogy mai napig működnek olyan iskolák, mint a miénk. Szeretetre és öröme ad okot, ha ezt mind átgondoljuk.

Az elején említett két ünnep közül a másik: a szalagavató. Minden évben a tizenkettedikesek megünneplik azt, hogy szalagot kaptak egy mise keretében, és hogy nem sokára eljön a végső küzdelem ideje, az érettségi. Ebben az ünnepben nálunk tevékenyen részt vesznek a tizenegyedik évfolyamon tanuló diákok, akik munkájukkal segítik a rendezvény lebonyolítását. Ez minden évben így van, így köszönjük a munkát most, és az elkövetkező időkben is.

Az ünneplőt nem arról lehet felismerni, hogy szépen van felöltözve, vagy hogy példának okáért, kokárda van a kabátján. Persze, ezek a dolgok is fontosak, de belül kitűztük-e azt a kokárdát, kicsinosítottuk-e lelünköt? Ezek a fontos dolgok, ezeket fontos megtenni.

Ha ez megvan, akkor minden diák örömmel vesz részt a szalagavatón, és a Patrocíniumon. És akkor rájön, hogy megérette egy kicsit foglalkozni a dologgal.

Török Tibor
főszerkesztő

SZERKESZTŐI LEVÉL

AZ ÜZLET SZELÍD ARCA

- sikeres üzleti viselkedés
- piacgazdaság működése
- problémamegoldás
- üzleti kommunikáció
- vállalkozások felépítése

- csapatmunka
- etikus üzleti magatartás
- társadalmi szerepvállalás
- szociálisan érzékeny üzleti viselkedés
- önismeret

PIARISTA ÜZLETI PROGRAM

4 hétvége - 15 előadás

Dugonics András Piarista Gimnázium - Karolina Gimnázium - Calasancius Training Program

Ebben a tanévben is lesz üzleti órákór lesz a tanácsteremben. képzés a 10. osztályosoknak. Az Jelentkezés és információ Mészáros első előadás december 15-én 17 Ferenc tanár úrnál.

Kalazancius mondásaiból

Krisztus szolgája Isten szeretetéből nem gondol saját hasznára.

Időben szólunk: Biciklis zárandoklat 2007 nyarán

Egy 20-25 főből álló csoport 2004 nyarán biciklire szállt, és Nagykanizsától Szlovénián át lekerekezett egészen Rómáig. Az 1100 km megtétele után még négy egész napot töltöttünk Rómában és a közvetlen környékén, majd busszal hazafelé vettük az irányt.

Már akkor beszélgettünk arról, hogy mivel akkor csak a 10. évfolyamtól felfelé lehetnek ott diákok, mindenképpen szeretnénk három év múlva újra elzarándokolni valahová, hogy azok se maradjanak ki valami nagyon szépől és felelőből, akik akkor nem jöhettek.

Jövő nyárra is megvannak már a tervek, és „csak” szólunk Nektek, hogy fel tudjatok készülni: lelkiileg, fizikailag és – sajnos – anyagilag is...

Szóval a tervek, és még néhány információ (persze a kisebb műsorváltozás jogát fenntartjukJ):

- Jövőre jöhetnek azok is, akik a 9. évfolyamot befejezték,
- Az ismert Kalazancius-évforduló miatt igyekeztünk valami „piaristásat” keresni, így arra jutottunk, hogy (elsősorban költség-, és biciklikímélésből) elzarándokolunk az első Itálián

kívüli piarista házhoz. Az útvonalat úgy terveztük, hogy minél több természeti és építészeti szépséget (pl. Világörökségeket) lássunk. Az terv tehát: Mosonmagyaróvárig vonattal, onnan Pozsony, Mikulov (akkor még Nikolsburg, Brnótól délre), Znojmo, Ěeske Budejovice (Budweis), Ěeski Krumlov (Krumau), átkelés a Cseherdön, Passau, a Duna mellett végigkerekedve Linz, Mauthausen, Melk, Wachau („az osztrák Dukakanyar”), Bécs és újra Óvár. Összesen kb. 850-900 km.

– A nyári szünet legelejére tervezzük a max. tíznapos túrát, mert az osztrákok akkor még iskolában vannak, azaz nincs akkora tömeg az utakon.

– Anyagiak: létszámtól függően max. 30-35 ezer forint, amibe már a vonatjegy, a szállás, a kaja, a sátorbérlés, a kísérekocsi költségei, és reményeink szerint a belépők javarésze is benne foglaltatik.

– Optimális létszám 20-30 fő tanárokkal együtt.

Jó készülődést!

Dékány Zoltán

Comenius

Az elmúlt évben megkezdett Comenius Projekt tovább folytatódik. Érdekes, hogy a norvégok számára olyan fontosak lettünk, hogy egy osztálykirándulást is szerveztek Magyarországra. Az elmúlt évben Párizsban voltak, akkor ott éppen elég heves összecsapások voltak a demonstrálók és a rendőrök között. Ebben az évben Budapestre jöttek, itt sem volt éppen másképp. Meg is kérdeztem tőlük, hogy hová mennek majd jövőre...

Szegeden egy napot töltöttek. Megismerkedhettek az iskolával és kollégáim jóvoltából tanórákra is bemehettek. Láttak ének, matematika, magyar nyelv, történelem és németórát, de alighanem a rajz foglalkozást értékelték leginkább, hiszen ott manuális készségüket is használhatták. Hideg ételt kaptak a menzán, mert ezt kértek. Megnézték a várost, és kimentünk velük Ópusztaszerre, szerencsére akkor még a Skanzen is nyitva volt. Fontosak az ilyen látogatások, hogy megmutathassuk magunkat a világnak.

Az elmúlt évben az olaszok, idén pedig sajnos mi nem nyertünk a pályázaton. Mivel az egész projekt három évig tart, fontos, hogy továbbra is munkálkodjunk, felkészülve az utolsó év sikeres pályázatának előkészítésére. Miközben körvonalazódik egy másik kapcsolat is, nyilvánvaló, hogy a további tapasztalatok gyűjtéséhez fontos, hogy ezt a projektet is végigvigyük. Éppen ezért biztosított az iskola lehetőséget arra, hogy egy személy képviselje a magyar színeket a következő találkozón, ami Észtországban, Voru városában volt, ahova az olasz, a lengyel és a norvég partnerek is eljöttek. 3-4 tanár és 4-5 diák utazott ki, ahogy ez korábban is volt

a Wõcwaõekben és Rjukanban tartott projekttalálkozó. Mivel ez egy iskolafejlesztési program, a diákok munkájára is szükség van ahhoz, hogy a projekt célkitűzéseit megvalósíthassuk. Az észtek visszahúzódoak, de nagyon barátságosak. Tiszták, szorgalmasak és rendkívül fegyelmezettek. Őriásit fejlődtek, amit magyar szemmel az ember kicsit irigykedve nézett. Nekem úgy tűnik, hogy szépen megelőznek minket. Végtelenül büszkék arra, hogy észtek és minden olyan

dologra ami velük kapcsolatos. A Baltikum legmagasabb „hegye” náluk található. (318 méter). Van egy 300 méter hosszú kanyonjuk, ami 12 méter mély és sorolhatnám azokat az apró dolgokat, amelyek mind fontosak számukra és meg is akarják mutatni a világnak. Rengegten dalolnak. Voltunk egy iskolai koncerten, ahol az iskola apraja, nagyja énekelt. Egy másik napon pedig a táncaikat is megismerhettük. Az észti iskola a hetvenes években épült és – mint minden – a hosszú orosz elnyomás jellegzetességei fellelhetők rajta. De van már sok számítógépes

termük, sok tanulni akaró diákjuk, kicserélték az összes ablakot és tervezik az iskola bővítését egy új szárnyal. Tettünk egy rövid látogatást Tartuban, az egyetemi városban és láttuk Tallint is ami több, mint gyönyörű. Egy látványosan fejlődő félmillió fõváros egy olyan országban, amelynek fele akkora a területe, mint Magyarország. Lakóinak száma 1,5 millió és igen nagy számban vannak még mindig jelen az oroszok (arányuk 20% felett van). Sokat láttunk, tapasztaltunk. Remélhetően hamarosan egy élménybeszámolón levetíthetem a képeket is.

Sík Péter

Rjukan-i iskolások a piárban

Pesti turné

Október 11-én, szombat reggel indultunk a szegedi Nagyállomásról. A 8. és 9. osztályok 20 tanulójanak és osztályfőnökeinknek első állomása a Közlekedési Múzeum volt. Megnéztük a régi autókat, motorokat, motorozókat, villamosokat és hajó maketteket, és érdekes volt a hatalmas terepasztal is. A múzeumlátogatás után elsőként az új 1956-os emlékműhöz, amit a pesti nyelv „Vaskefe” néven emleget, mert eredeti neve nincs. A Hősök tere

A 8. és a 9. osztályok a Hősök terén

és az Andrassy út érintésével elindultunk a Madách Színházba. Itt Andrew Lloyd Webber *Volt egyszer egy csapat* című musicaljét néztük meg. (A színdarab magyar változatát Bródy János készítette el.) A történet

Írországban játszódott a múlt század első felében, és az ottani katolikus és protestáns ellentétet mutatta be egy focicsapat tagjainak élettörténetén keresztül. Barátság, csapatszellem, szerelem, gyűlölet, árulás, vallási ellentétek stb. jeleltek meg a zenés darabban, ami kivétel nélkül mindenkinek nagyon tetszett. Szeretném ajánlani mindenkinek, aki csak tehetséges, nézze meg, nem fog csalódnai.

Kustár Ferenc 9. A

Szarkák

Ezúttal sajnos nem a Newcastle focistáiról van szó. Kellemetlen bár, de ez a valóság: iskolánkban heti rendszerességgel lopnak el valamit. Csak remélhetjük, hogy iskolánk öltözőinek szarkái most ezt az írást nem olvassák. Magyarul, hogy nem piaristák, hogy nem közülünk való, de sajnos ezt sem lehet teljességgel kizárni.

Hogy miért írok éppen most, éppen én, éppen erről? Mert sajnos igen közelről érint a dolog. November 6-án, hétfőn, miközben társaimmal vígan rúgtam a bőrt, az öltözőben hagyott mobilom és irataim lábra keltek. És nemcsak az enyéim. És nem ez volt az első ilyen eset. És nem kicsit rossz érzés utólag belegondolni, hogy miért voltam olyan eszetlen, hogy otthagytam az öltözőben minden holmimat, holott pontosan tudtam, mennyi minden tűnt már el onnan rejtélyes módon. Ezért tartom fontosnak, hogy erről írjak. Fő szeretném hívni a figyelmeteket, hogy ha tetszik, ha nem, ez a dolog titeket is érint. Én se hittem, hogy ez velem is megtörténhet, egyáltalán nem hittem, hogy ütött-kopott 3310-esem olyan

példátlannal nagy értéket képviselne, hogy elvigyék. Meg az irataim! Hát nem röhej?! Egy 3310-est manapság jó, ha 2-3 ezer forintért el lehet passzolni. Szóval, ne adjatok nekik több lehetőséget, mert nem válogatnak, visznek mindent, értéktől függetlenül.

Hogy kb. mekkora anyagi kár ért? 10-15 ezer, ha az okmányok pótlásának költségét is figyelembe vesszük. Na meg néhány napnyi várakozás az okmányirodában, egy teljes hónap jogszi nélkül, na meg egy rendőrségi kihallgatás, ahol néha már az az ember érzése, hogy valójában ő követett el valami rosszat, s most éppen őt vádolják valamivel.

Ez volt hát az én tanulópenzsem. Úgy vélem, összességében egész jól megúsztam. Még jó, hogy nem vettem egy jóval drágább, modernebb mobil, mellesleg éppen azzal az indokkal, hogy „*Minek, azt úgyis csak ellopnák!*” Én okultam a hibámból, okuljatok ti is belőle, mert higgyétek el, jobb mintha a sajátotokból kéne. A szarkáknak meg üzenem: Kár, kár, kár, hogy ilyen szemetek vagytok!

Borbás Bálint, 12.A

Nia, Nia, Germánia! A nagy testvér-iskola?

Úgy tűnik, jó hírek is vannak a nagyvilágban: sikerült felvonnunk a kapcsolatot egy német egyházi gimnáziummal,

és 2007 tavaszára talán már egy első odautazás is szerveződhet a szegedi piár kiválasztottainak első, kicsinyke csapata számára.

Születőfélben levő nagy-testvérünk egy Köln és Bonn között fekvő kisvárosnak, Brühlnek a St. Ursula (azaz Szent Orsolya) névre hallgató gimije: nyolc évfolyamos, koedukált, ezervalahány fős nagy iskola ez, zenei (és természetesen hittan) profillal, a kölni egyházmegye fenntartásában.

A diákok részben helybéliek, részben a milliós város, Köln déli részéről járnak oda, hiszen Brühl egy HÉV szerű villamossal fél óra alatt el lehet éri Kölnből. (Hogy elsőre két Brühlben született hírességet is megemlítsünk: a híres-hírhedt huszadik századi szürrealista festő, Max Ernst itt látta meg a napvilágot, és szülőházában egy izgalmas kiállítás is várja az érdeklődőket. És hát, ahogy minden sportrajongó már mondja is, már löki is a másik helybéli óriás nevét: ugye itt született vala Steffi Graf!)

November közepén egyetlen egy napra kiugrott Brühlbe Dékány és Németh tanár úr: tárgyaltak az igazgató úrral és a nagyon lelkesnek tűnő iskolalelkésszel (akinek egyházmegyei munkaköre nem más, mint ennek és egy másik egyházmegyei iskolának a lelki „masszírozása”). A német fél örömmel konstataálta az első személyes kapcsolatfelvételt, és mindannyian bíztattak bennünket, hogy tavaszi kiutazásunkkal a német diákok és szülők körében is népszerűsítsük majd az „Ungarn-Projektet”. Szóval be kell indulnia a piár-munkának a szögedi piár részéről... (ja, natürlich: diák részről pedig a veszekedett némettanulásnak is, végre, nicht wahr!?)

De hát mi ez nekünk: ria, ria, Hungária!

Németh Attila SP

Elsőbál...

Előbb-utóbb mindenkinek sikerül...

Ladies and gentlemen!

Legális alkoholfogyasztás....

Um-pá-ppáá-um-pá-ppáá...

Mi is megígértük, mi is megcsináltuk!

Szem-szájnak ingere...

Fotó: Piti Marcell, Baksa Csaba

Fejezetek a szegedi kegyes oskola történetéből

1922

Március 25. A kegyes tanítórend rendé emelésének 300. évfordulója tiszteletére ünnepséget rendeztek az iskolában.

Április 4. IV. Károly király halálhírére gyászszünetet tartottak. 5-én, a temetés napján gyászmise volt.

Május 14-én az első szülői értekezlet tartották meg a szegedi iskolában. Niklos János beszélt az ifjúság szociális érzésének fejlesztéséről, a házi olvasmányokról és a szünidei felügyelet fontosságáról. Az elsős diákok szülei szép számmal vettek részt rajta. Sikeres rendezvénynek tartottuk, hiszen a családok közvetlenül hallhatták, hogy milyen szerepet vállalunk a nevelésben, miben kérjük a segítségüket, a felelősségüket.

(A Historia Domus részlete - 1922)

Forrás: KacsapRESS

Május 20. Glattfelder püspök úr kiszolgáltatta a bérmálás szentségét az ifjúságnak.

Június 4. Magyar Jövő-ünnepélyt rendeztek.

Június 17. Tornaversenyt rendeztek. Ekkortól minden tanév végén sor került erre a szegedi középiskolák között.

A kolozsvári egyetem Szegedre menekülése miatt a piarista diákság mellé költözött a 270 fős állami főgimnázium tanuló ifjúsága. Felváltva, délelőtt 8-1 óráig, ill. 2-6 óráig napi 40 perces órákban tanítunk 5 tantárgyat. Kérjük a tanuló ifjúság különös fegyelmességét.

(Igazgatói értesítés – 1922. szept. 5.)

Forrás: KacsapRESS

Október 1. A 13 évvel korábban érettségizettek ünnepélyes találkozásán a díszteremben az ifjúság jelenlétében leplezték a díszterem falába elhelyezett márványlapot, amely a diáktársak közül elhunyt 7 hős nevét örökítette meg.

Kegyeleles ünnepélyben emlékezett a diákság az elhunyt tanárookra a piarista síroknál. A rossz idő miatt az ünnepség a díszteremben volt, nagyszerű diák szónoklatot hallottunk. Az önképző körünk tagjai az ifjúság képviselőjeként jártak a síroknál. Nagyon fáztam, nagyon örültem, hogy II. osztályosként én is kimehettem... (Feljegyzés egy diáknaplóból - 1922. november 1.)

Forrás: KacsapRESS

Dugonics Andrásról tartottak iskolai megemlékezést. Miniszteri rendeletre az iskolák jeles személyek nevét vették fel, a névadó ünnepe ezután ez a nap a Szegedi Kegyesrendi Városi Római Katolikus Dugonics András Gimnáziumban.

(Szinger Kornél tartományfőnökök rendelete 1922. november 2.)

Forrás: KacsapRESS

1923

Tisztelt igazgató úr!

A táncanfolyamra 135 tanuló jelentkezett. A lelkes diákok óhaját közvetítve javaslom, hogy minden év farsangja alatt szervezzék a tánctanulást. Salvóné Keszthelyi Irén tanárnő (Salvóné Keszthelyi Irén levele - 1923. január 10.)

Forrás: KacsapRESS

Március 15. A magyar szabadság születésének évfordulóját ünnepelte az iskola. Ettől kezdve minden évben megtartották ezt az ünnepet.

Március 28. Az előzőtt Dr. Glattfelder Gyula püspök új székhelyére, Szegedre érkezett. Ünnepélyes fogadásán az ifjúság teljes létszámban jelen volt, az énekar is szerepelt.

Május 9-13. Szinger Kornél rendfőnök és Bíró Imre titkár hivatalos látogatása alatt az összes tanárt és az összes osztályt meglátogatta.

Május 27. A II. A osztály tanulói megemlékeztek Petőfi haláláról az osztálytanárok és a szülők előtt. Megújították fogadalmukat, hogy Magyarország visszaszerzésének kötelezettségére emlékeztető emléklapoktatjuk továbbra is kegyelettel őrzik.

1924

Április 1. A többi középiskolai ifjúsággal együtt a diákok részt vettek IV. Károly király lelki üdvéért bemutatott püspöki gyászmisén a rókusai templomban. A tanév folyamán a Segítő Egyesület kb. 400 tanulónak 4000 könyvet, 30 tanulónak cipőt adományozott. Az Önképzőkörben megemlékeztek Jókai Mór születésének 100. évfordulójáról.

Október 1. Az ünnepélyesen felavatott leventék (31 tanuló) megkezdtek a vívó

gyakorlatozást.

November 24-25. Dr. Hám Antal rendfőnök meglátogatta az összes osztályt.

December. Megalakult az iskolában a Dugonics Testgyakorló-Egyesület atlétikai és torna szakosztállyal. Nem sokkal később kerékpár szakosztállyal egészült ki.

Tanév folyamán. Humán gimnáziumi tantervet vezettek be mind a 8 osztályban.

Az iskolaév elején az állami főgimnázium az állami reáliskola épületében kapott elhelyezést, kiköltözött a piaristák épületéből. Így mindegyik középiskolában taníthatnak délelőtt.

(Iskoláink méltatlan helyzete. Kiemelés a Szegedi Napló cikkéből - 1924. szeptember 8.)

Forrás: KacsapRESS

1925

Január 18. Városi ünnepség keretében ünnepelték Prelogg Józsefet címzetes tankerületi főigazgatóvá való kinevezése alkalmából.

Püskösd vasárnap. A szentmise után a Gizella téren levő honvédelmi emlékmű elé vonult az ifjúság, ahol részt vett a világháborúban elesettek tiszteletére rendezett ünnepségen.

Az utóbbi napokban 2 tanulót zártak ki a piarista iskolából az iskola szellemével ellenkező viselkedése indokkal. A tanuló ifjúság erkölcsi tisztaságának óvására hivatkozva a jellemdurvító és hanyagságra vezető futballozást, a meccsekre járást megtiltották. Felháborítónak tartjuk, hogy az 1920-as években is beleszól az egyház a hét végi szórakoztató időtöltésbe, és erkölcsös életre kényszeríti az iskolában tanulókat. (Értékes papok. Részlet a Szegedi Szabad Nevelők cikkéből - 1925 ősze)

Forrás: KacsapRESS

November 3. Széchenyi-emlékünnap keretében emlékeztek meg a Tudományos Akadémia létrehozására tett felajánlásról.

December 6. Horthy Miklós kormányzó névünnepe alkalmából iskolai szünetet tartottak. Ettől kezdve minden évben szünet ez a nap.

Károlyi Attila

Kalazancius mondásából

Az Úr szolgája nem azért él, hogy egyék, hanem azért eszik, hogy éljen és szolgáljon.

Kalazancius nyomában...?

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy spanyol pap, aki Rómába kerülve elkezdte összegyűjteni a nagyváros nyomorgó utcagyerekeit, és ingyen taníttatta őket írni, olvasni és számolni. Megalapította az első ingyenes népiskolákat, ahol a tanárok maguk is szinte nyomorban éltek. Vajon mit szólna, ha betévedne Iskolánkba?

Bár története során nem volt mindig így, iskolánk tandíjmentes. Ez azonban nem különbözteti meg a többi iskolától. Magyarországon a közoktatás egyébként is tandíjmentes, sőt a szegény családok különböző támogatásokat élvezhetnek, ami a 17. századi állapotokhoz képest mindenképpen óriási előrelépés. Európa ebből a szempontból többé-kevésbé magáévá tette a kalazanciusi elképzelést, mondhatni alapítónk nyomába szegődött.

Azt hiszem, ugyancsak meglepődne alapító atyánk, ha találkozna tanulóinkkal. Diákjaink olyan idősen kezdik az iskolát, amikor az Ő gyerekei már majdnem el is végezték. Abban a régi iskolában a gyerekek igazi nyomorból jöttek: rongyokban jártak, éheztek, és jó, ha volt fedél a fejük fölött. Azokhoz a lurkókhoz képest a mi iskolánkba járó legszegényebb diákok is szinte jólétben élnek. Joggal kérdezhetné: miért nem a Tesco körül lófráló, kéregető cigánygyerekekkel foglalkozunk?

Ugyanakkor örömmel állapíthatná meg, hogy iskolánk épülete azokhoz a régi iskolákhoz képest valóságos palota. Régen egyetlen terembe néha több mint száz diák préseledött. Ma, szerencsére, a 35 fő is már nagyon soknak számít. Neki még nagy nehézséget jelentett felkészült tanárokat találnia. Örömmel láthatná, hogy nálunk a tanári kar elkötelezettségben, felkészültségben és céltudatosságban a többi kortárs iskolával összevetve is jól áll.

Régen a tanárok és a diákok egyaránt nyomorban éltek. A szimmetria ma is fönáll. Most sincs óriási különbség a tanárok és a diákok átlagos életszínvonalá között. A mostani tisztas szegénység, vagy szerény jómód persze össze sem hasonlítható a 17. századi állapotokkal.

Hogyan mondhatjuk ezek ismeretében, hogy Kalazancius követői vagyunk?

Ha az Olvasó ezen a ponton úgy gondolja, hogy valami frappáns, minden ellenérvet elsöprő választ fog kapni, akkor téved. Ilyen nincs a birtokomban. Csak gondolatfoszlányokkal tudok szolgálni.

Alapítónk az iskolákkal küzdött a gazdasági nyomor ellen. Ma a szellemi és lelki sivárság ellen legalább annyira küzdhetünk, mint az anyagi nincstelenség ellen. Értékrendet próbálunk közvetíteni egy értékvesztett világban. Közösséget teremtünk egy individualizálódó világban. A kultúra kincseit osztogatjuk egy kultúraellenes világban. Tudást próbálunk adni az egyre butább világban. A kötöttségeken keresztül szabadságra nevelünk, a világ szabadságot hazudó rabságával szemben.

Nem tudni, alapító atyánk elégedett lenne-e, ha meglátogatna minket. Mi semmiképpen nem lehetünk elégedettek. Mégis a magunk ügyetlen módján, bűneinkkel és hibáinkkal együtt botladozunk Kalazancius Szent József nyomában. Lehet, hogy lassan haladunk, időnként vargabetűket teszünk, de alapvetően jó úton járunk.

Serényi Tamás

Kalazancius: patrónusunk, atyánk, védőszentünk

Amikor Mészáros tanár úr megkért, írjak arról, mit is értünk azon, hogy Kalazancius Szent József a piarista iskolák pártfogója (sőt XII. Pius óta a világ összes népiskolájának mennyei pártfogója), először megijedtem. Ugyanis a beszélgetésünk kulcsszavaként ismételtetett „pártfogó” szóról nekem, laza nyelvi asszociációk közt lebegő magyar szakosnak először az „egérfogó”, aztán meg a „csirkefogó” jutott eszembe, ezt követően pedig még rosszabb dolgok: a pártok, a politikaiak, meg a „pártoskodás”, a „pártédek” és hasonló. És hát jelen esetben, ugye, nagyon nem ilyesméről van szó: Kalazancius nem pártember, nem pártkatona.

De akkor mi is ő, ki is ő? Nekünk ki ő? Ma ki ő?

Ezekre a választ keresve a „pártfogó” szó kevésbé büvös-bájos vonzáskörzete miatt inkább elmenekültem szépséges magyar nyelvünk től nagyapai latinunkhoz: a „patrónus” szóhoz, melynek gyökere a „pater”. Igen, ez már jobb: Kalazancius a mi atyánk.

Atyánk, vagyis iránymutatónk. Akire felnézünk, akire igazodunk. Aki mérce

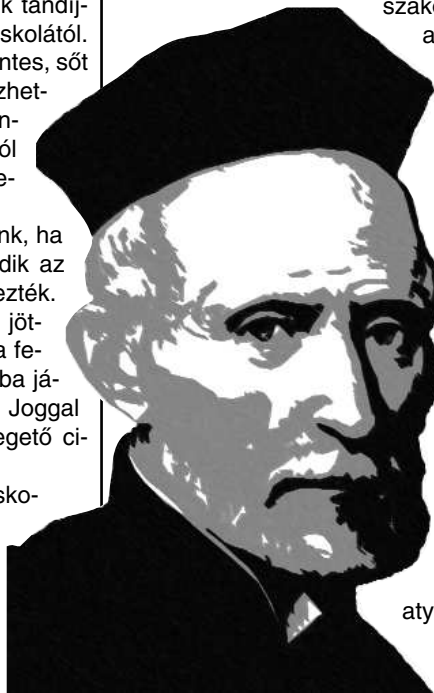
(kánon). De aki nem lófrál mindig utánunk, nem helyettünk akarja megcsinálni dolgunkat, nem azt akarja, hogy másoljuk őt. Illetve mi sem lógunk mindig az ő nyakán, nem dédelgetni akarjuk magunkat, mert nem anyánk ő nekünk, hanem hát, ugye, apánk. Aki ennek megfelelően bár közel van, de azért távoli is.

Minekünk az apánk, atyánk ő (pater noster). Másnak nem feltétlenül. De ez nem baj, nem mindenki fia-borja apja ő, hanem a miénk, azoké, akik kifejezetten az ő családjához szeretnének tartozni. Őt választottuk. Szívesen szólnak róla másoknak is, de nem erőltetjük őt rá másokra. Az apák szabadon tesznek. Ami persze sokszor fáj, meg emiatt nekiütöközünk ennek-annak, de tudjuk: a szabadság nehéz. Az apák útja sokszor nehéz. A fiaké is.

Mai korunkban hogyan apánk ő nekünk? Hát úgy, hogy van. Hogy egyáltalán van. Ebben az apamentes világban egy atya: megkérdézhető, kritizálható, követhető, folytatható, továbbbírandó. Példamutató útmutató: mert utat csak a saját példával érdemes és lehet mutatni. Ránk bíz valamit, megbíz valamivel és megbízik bennünk. Küldetést (missziót) ad az ismeretlenbe: keressétek a ti korotokban, a ti világokban a ti utatokat. Távolról persze néz minket, kísér, figyelő és fájdalommal együtt szívenedő szívvel. Imádkozik. Értünk, velünk, bennünk. Nem vagdalkozó pártvezér, nem elérhetetlenül rejtélyes guru vagy klerikális topmenedzser, hanem atya, imádkozó. Pater noster, qui est.

Ilyen pártfogó Kalazancius.

Németh Attila SP

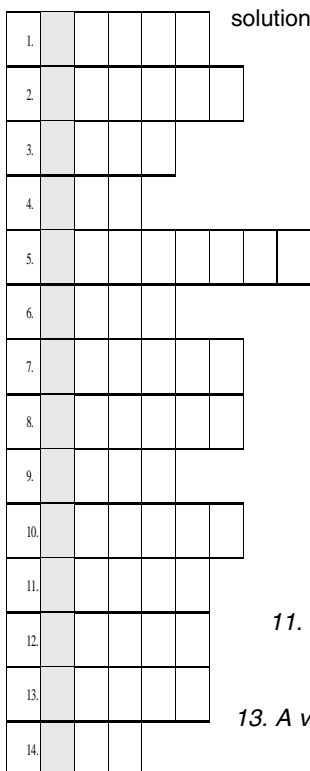
Nyelvtörő-fejtoró

Last time you could translate a nice poem, unfortunately I got only one nice translation from Kiss László, 11.b. Thanks a lot.

As you all know, this week we are celebrating the Patronage of the founding father, St. Joseph Calasanz. Here are some interesting facts: during his lifetime the Piarists began to grow in great numbers and founded many schools. Today there are over 1,650 Piarists teaching 115,000 students in 32 countries around the world. So our founding father did a great job! Pope Clement XIII declared him a saint in 1767 and in 1948 Pope Pius XII named him .....of all

Christian Schools. (We use this expression in Hungarian as well.)

If you want to know the missing part, just do this riddle and you will find out the

solution from the first letters. Have fun!

1. You say this first if you meet a friend, it is a greeting.

2. $10+1=?$

3. The first man's name.

4. Doctor of the animals.

5. A big grey animal with big ears and nose.

6. Opposite of ugly.

7. The capital city of England.

8. The colour of lemon.

9. A colour and a singer's name as well.

10. When I ask you, please

11. You can travel by this, it is a long machine.

12. Opposite of left.

13. A vegetable that makes you cry if you cut it.

14. At the moment.

I am looking forward to getting your answers. Send it please to my e-mail address: mnagy@szepi.hu

Warm regards,
Nagy Mariann

Ich habe mehrere schöne Herbstgedichte bekommen, aber nur eins gewählt, das auch grammatisch richtig ist. Ihr könnt es jetzt lesen! Blätter von László Modok, 10.A

Besuche ich wieder die Schule,
Lache ich immer die Leute aus,
Äste hängen leer,
Tiere und Menschen schlafen mehr,
Tee trinke ich immer mehr,
Ende des Sommers ist hier,
Ruckcuck schreibe ich dieses Gedicht mir.

Die Adventszeit kommt bald, deshalb habe ich euch ein Lied vom Advent gesucht und erwarte gespannt eure Übersetzungen an meine E-Mail-Adresse: nemes@szepi.hu

Lied im Advent –

von Matthias Claudius

Immer ein Lichtlein mehr
im Kranz, den wir gewunden,
daß er leuchte uns so sehr
durch die dunklen Stunden.

Zwei und drei und dann vier!
Rund um den Kranz welch ein Schimmer,
und so leuchten auch wir,
und so leuchtet das Zimmer.
Und so leuchtet die Welt
langsam der Weihnacht entgegen.
Und der in Händen sie hält,
weiß um den Segen!

ÚJDONSÁGAINK

SZEPI – VIDEO

MŰVÉSZFILMEK: 🎬 **DÉLIDŐ – High Noon (1952)** – A western filmek klasszikusa. Zinnemann kedvenc filmje és egyben a hidegháborús korszak, sőt az egész western-történet egyik fő műve. A múlt századi fényképeket idéző híradószerűséggel és – hála az Oscar-díjjal kitüntetett, rendkívül feszes vágásnak – a feszültség végsőig fokozásával tárja elénk a nyugolomba vonuló, megfáradt seriff drámáját, akit sorra magára hagynak a vadnyugati kisváros lakói, félvén a déli vonattal érkező börtönviselt bandita bosszújától. – *F.sz.: Gary Cooper, Grace Kelly*

🎬 **DOKTOR FAUSTUS TRAGIKUS HISTÓRIÁJA (2004)** – A Shakespeare-kortárs Christopher Marlowe története zárt térben, ha úgy tetszik, zárt „intézetben” játszódik. A fehér lepellel letakart szereplők gurulószékben, hófehér falak közé zártan élnek, mégsem válik filozófiai példázattá a lelkét az ördögnek eladó Faustus doktor története. A rendező a humort is megtalálja a tragédiában. Egészen új fölfogásban kerül színpadra a darab, annak a kolozsvári magyar színháznak

az előadásában, amely mind a mai napig az erdélyi magyar színházas kimagasló produkciót hozza létre.

Két új (gyermekeknek is nézhető!) játékfilm: 🎬 **HARRY POTTER ÉS A TŰZSERLEGE – Harry Potter and the Goblet of Fire (2005)**

🎬 **A MUZSIKA HANGJA – Sound of Music, The (1965)** – A kedves, fiatal, vidám természetű Maria apácának készül, de hamarosan rádöbben, hogy a zárda zord világa nem neki való. Úgy határoz, életszeretét és emberségét inkább a nagyvilágban kamatoztatja, ezért elszegődik nevelőnőnek egy hétgyerekes özvegyemberhez. És ettől a naptól kezdve új élet kezdődik a Von Trapp gyerekek számára, akiket eddig apjuk hajlíthatatlan szigora sújtott. - A filmet, mely a mai napig a világ egyik legnépszerűbb musicalje, megjelenése évében a legjobb filmnek járó Oscar-díjjal jutalmazták.

SZELLEMI HORIZONTOD TÁGÍTHATOD: 🎬 **David Attenborough sorozata: AZ ÉLET ERŐPRÓBÁI**

🎬 **SZTÁLIN – STALIN (1992)** – Rendező: Ivan Passer; operatőr: Zsigmond Vilmos

SZEPI – HANGARCHIVUM

NEKED, SZÜLEIDNEK IS ÉLMÉNY LESZ HALLGATNI: 🎵 **John Bayless** izgalmas-érdekes zongorajátékát (**BACH MEETS THE BEATLES, ROMANTICA** – olasz operák zongoraátíratái) és 🎵 **Suzanne Ciani** hangulatos zongorajátékát (**DREAM SUITE, SILVER SHIP**) **EGY KIS NOSZTALGIA (TALÁN NEKED IS TETSZENI FOG):** 🎵 **ABBA** életmű válogatás CD 1-4

KLASSZIKUS IS AKAD AZ ÚJDONSÁGOK KÖZÖTT: 🎵 **Liszt Ferenc** szimfonikus költeményei kézzongorás átíratban: CD 1-4 (**Budapest Piano Duett: Kereskedő Tamás & Pozsgai Zoltán**) 🎵 Mozart év kapcsán a Magyar Rádió leadja összes művét: eddig 130 ment le. Mindet sikerült felvenni... 🎵 A határon mozog: **Sting** új lemeze: **SONGS FROM THE LABYRINTH (2006)** – Ész barátjával Dowland műveket énekel és lanton játszanak...

Szegheő József SP

Kalazancius mondásából

Krisztus szolgája túrva túr, keveset beszél, de annál többet tesz Krisztusért.

Az utolsó pesti bohém

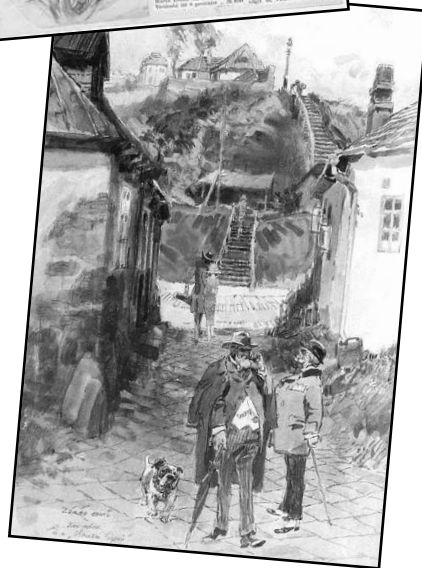
Zórád Ernő 1911. október 16-án született Balassagyarmaton. Az Iparművészeti Iskolában Haranghy Jenő volt mestere. Évtizedeken át dolgozott rajzolóként, könyvek illusztrátorként. Jelentős szerepet játszott a magyar diafilm sikeres éveiben, s a képregény igényes hazai formájának kialakításában. A képregény nemzetközileg is egyik legszínvonalasabb művészeként tartják számon. Táj- és városképfestő munkásságában kiemelkedő jelentőségű a régi Tabánt megörökítő sorozata.

A magyar irodalom számos klasszikusa, például Mikszáth Kálmán és Krúdy Gyula regényeihez készített illusztrációkat. Írásai az Egy vándorfestőifjúságai, a Tabán, a Krúdy világa című kötetekben láthatak napvilágot. Kalandozások egy régi fiákeren helyet kapott mintegy száz színes reprodukció áttekintést nyújt az alkotó rendkívül szerteágazó témájú műveiből.

„Nem tudhatjuk, hány napot, lámpafényes estét töltött Zórád Mikszáth-tal adomázva kávéházi asztalnál, hányszor lesett be Szinbádként Krúdy varázslatát követve nagymúltú szépasszonyok ablakán, hányszor álldogált a galoppon tiktetet szorongatva, s a nyerés lehetőségét feledve egy arc, egy mozdulat ígézetében. Tény, hogy keze nyomán életre kelnek a századvégi regényalakok és a múlt-idézés végül is napjaink látásmódjától nyer eleven valóságot.” – írja a Művészet című lap.

„Nekem száz oldal kell ahhoz, amit Ő egyetlen vonallal ki tud fejezni..” – Márai Sándor

„Tudja azt valaki, nagyságos uram, hogyan fáj az öreg pincérnek a lába? Még a megcsalódott szerelmesek szíve sem fáj úgy.” – Fridolin panaszkodik eképpen, Krúdy egyik novellájában. Fridolin, akit az 1954-es Képzőművészeti Kiállításon pillantottam meg Zórád rajzai között. Igen, én is így képezem az író közismert alakjait: a lúdtalpas ételhordót, a törpe zsokét, az elnyúlt böghordozót, a dúskeblű delnőt, a hódító kalandort. Szíve, képzelőereje és tehetsége segíti visszatükrözni a vérbő, gazdag, színes Krúdyvilágot anélkül, hogy rajzait egy-egy konkrét mű illusztrálásának igényével készítette volna.” – Krúdy Zsuzsa

Egy perc az életünkből

Hé, te, aki az utcán újságot árulsz
És ötkor kelsz, zötyögsz villamoson, és
Éjjel tanulsz és fáj a szemed,
S a fáradtságtól a könnyed kicsordul,
Adj egy percet nekem az életedből!

Hé, te, aki nappal a dolgodat végzed,
Géped vezeted s hajtod magad
S embert gyógyítasz s gyereket tanítasz
S este fáradtan várod az álmodat,
Te is adj egy percet az életedből!

Ref.

Vártam rá, hogy elmondjam,
Hogy elénekeljem, hogy tudd, hogy érezd,
Hogy elhidd nekem, hogy neked szól a gitár,
Neked zörög a dob, neked gyúlnak a fények
És csak neked írom a dalt, neked énekelek,
Neked írom a dalt, neked énekelek.

Asszony, te, aki életet adtál kezembe,
Hogy neked is írjon egy dalt,
Most ülj be szépen, tedd öledbe kezed, és
Hunyd be a szemed és csendben figyelj rám!
Még egy percet kérek az életedből!

Lány, és most te jössz a sorban, kinek tudnia kell,
Hogy rád is vár még egy dal,
Ó de nem ez a dal, egy sokkal szebb,
Ami csak a tiéd, oh, most figyelj rám!
Adj egy percet nekem az életedből!

Ha Presser Gábor jobban ismerte volna a piarista diákok életét, egy versszak erejéig talán meg is emlékezett volna róluk. Például így:

Hé, te, akit hajnalban keltenek, hogy a templomba menj,
És iskolába jársz és órát hallgatsz,
És mindig tanulsz, és dolgozatot írsz,
És este mégsem várod az álmodat,
Te is adj egy percet nekem az életedből!

Azonban nem csupán a további versszakokkal való bővíthetőség miatt ragadott meg ez a dal. Azt hiszem, ahogyan a szerző próbál belekiáltani a világba, megszólítani embereket és elmondani nekik, hogy nekik írja a dalt, vagyis azt teszi, amit legjobban szeret, ami ő maga, azt az emberekért teszi. Úgy, ahogyan a Teremtő minden műve is erről beszél. Az Isten szeretetből alkotta a világot és tartja fenn. A természet csodái, a hajnal szépsége, a barátaink, a szeretteink, minden, ami örömet okozhat az életünkben egy kiáltás is egyben.

„Hé, te...!” Az Isten vár rá, hogy mindannyiunk számára elénekelje a teremtés énekét, hogy elmondhassa, mi pedig érezzük és elhiggyük, hogy nekünk szól a gitár, nekünk zörög a dob, nekünk gyúlnak a fények, és csak nekünk írja a dalt, nekünk énekel. Bármelyikünk is, csupán egymagában, oly fontos Istennek, hogy csak érte is megteremtette volna az egész világot. Isten pedig vár, türelmesen és szelíden, hogy egyszer felfigyeljünk rá, meghallgassuk őt. Ha pedig megsejtettük, hogy nekünk gyúlnak a fények, és nekünk szól a dal: Adjunk neki egy percet az életünkből!

Zsódi Viktor

3 negatív (profán) + Isten (szent 3-ság) Egy FÁ vers kapcsán

Három negatív szó
Nincs.
Semmi.
Baj.

A Világ önmagában szörnyű, rettenetes, borzalmas. Nincs se fűtés, se világítás, se táplálék. Isten nélkül nincs semmi sem.

A három negatív (előjel) negatív. Istennél a matematika előjelet vált.

A három negatív szó végeredménye más: nincs semmi baj.

Baj=szenvedés=áldozat=Szeretet, vagyis nem más, mint Isten.

S bár nem az Isten a baj forrása, annál inkább megoldás bajainkra.

„Aki eszi az én testemet és issza az én véretem...” nem kannibalizmus, hanem áldozat. Feláldozza magát, táplálékomul szolgál, hogy életem legyen.

Az Ő (aki három személyként az első személyű egy Isten) halála így lesz a mi (úgy is, mint közösség, „Ő benne és Ő általa ...”) életünk forrása.

Az Isten élete örök, így az Ő teste és vére is örök tápláléku szolgál számunkra.

A semmire visszatérve még egy pár gondolat.

A Világnak nincs semmi értelme, az életnek nincs semmi értelme, az emberi logika szerint. A Világnak az értelme a nagybetűs Élet, az örök Élet, mely nem az emberi logikára, hanem az Isten szeretetére épül.

„Mert jól csak a szívével lát az ember”. Az Isten nem mondja magáról, hogy Ő az ész, a tudás, az értelem, hanem azt mondja, hogy „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet”. Aki hisz benne üdvözülni, s bár a hit cselekedetek

nélkül holt, az élő ember hit nélkül már életében halálra van ítélve, méghozzá az Isten által adott szabadságával élve. Az élő hit örök életre szóló ajándék.

Az Isten teremtő alkotásának folyamatos részesei vagyunk, bennünk és általunk folyamatosan teremti a világot, a semmiből teremti. A még meg nem született és a már meghalt individuumok teremtő alkotásának ugyanúgy szerves részét képezik. A virtuális valóság a szó szoros értelmében nagyon virtuális, mert az emberiség bár el nem hanyagolható (mert az embert elhanyagolni egyedül Isten tudná, de Ő éppen ellenkezőleg gondoskodik róla) azonban mégis jelentős kisebbsége él itt a földön szemben azokkal, akik már vagy meghaltak, vagy még meg sem születtek.

oIAsz

In memoriam Puskás Ferenc

Puskás Ferencre, Pancho-ra, Puszkászra, a Szárguldó őrnagyra, Őcsi bácsira, a valaha volt legismertebb magyar emberre, minden idők egyik legnagyobb focistájára emlékezünk.

Sikerei játékosként: **magyar bajnok** (1949-50, 1950, 1952, 1954, 1955, valamint nem hivatalos bajnoki cím 1956-ban), **spanyol bajnok** (1960-61, 1961-62, 1962-63, 1963-64, 1964-65, 1966-67), **spanyol kupagyőztes** (1962), **BEK-győztes** (1959, 1960, 1966), **Világkupa-győztes** (1960), **olimpiai bajnok** (1952), **vb-ezüstérmes** (1954). Sikerei edzőként: görög bajnok (1969-70, 1971-72, 1978-79), ausztrál bajnok (1990-91), ausztrál kupagyőztes (1990). Elismerései Európa leggőlerősebb játékosa (1948), világválogatott (1963), Európa-válogatott (1965), FIFA Hall of Fame tagja (1998), a 20. század legjobb magyar játékosa (2001), a Nemzet Sportolója (2004). Rekordjai: a legtöbb gól egy mérkőzésen (7, 1949. február 19.), a legtöbb gól egy szezonban (50, 1948), a harmadik legeredményesebb futballista a 20. században (489 gól), Magyarország harmadik legeredményesebb játékosa (357 gól, 1943-1956), a magyar válogatott leggőlerősebb játékosa (84 gól), a 13. legeredményesebb játékos a spanyol ligában (155 gól, 1958-1967), a harmadik leggőlerősebb játékos a BEK-ben.

Ő mondta:

„Kis pénz: kis foci, nagy pénz: nagy foci.”

„Mi, a környékbeli srácok mindig együtt voltunk napkeltétől napnyugtáig. Minden időnkét a grundon töltöttük. Nem mindig volt cipőnk, előfordult, hogy mezitláb játszottunk. Gyakran igazi labdánk sem volt, s ha másra nem futotta, valaki csinált egy rongylabdát, vagy loptunk valahonnan egy kicsi teniszlabdát. Ehhez tudtunk hozzájutni. Csapatokat alkottunk és áthívtunk más utcákból jött gyerekeket ellenfélnek. Nagyon komoly csaták voltak ezek, a játékban nem ismertünk tréfát. Mindenki úgy hajtott, mintha az élete függne a győzelemtől. Vagy még több: a csapat, a grund, a barátok becsülete.”

„A klubban, a játékosok között úgy éreztem magam, mintha egy nagy családban lennék. Egészen más volt akkor, mint ahogy ez manapság működik. Úgy tűnik, a mai játékból kiveszett az igazi barátság. Megváltozott a világ. A játékosok edzenek, elvégzik a munkájukat, utána haza-

mennek. Igen, a munkájukat - ez a lényeg! Az én időmben edzés után sokszor együtt maradtunk. Beszélgettünk, viccelődtünk, fröccsöztünk, megettünk pár szál kolbászt.”

„Az angliai 6:3-as meccsről életem legkedvesebb gólja lett a harmadik, a hátrahúzó. Mindenki azt hitte, hogy ez begyakorolt mozdulat, de ez nem igaz. Egyszerű reflexmozdulat volt. A játékom nem volt tele trükkökkel, az egyszerű megoldásokat szerettem, a gyors, szimpla mozdulatokat. Mindenkinek nagyon tetszett ez a gól – valószínű-

leg ez az, amire a legtöbben emlékeznek –, de az igazság az, hogy kénytelen voltam gyorsan cselekedni, különben Billy Wright elgázolt volna.”

Összeállította: Borbás Bálint 12. A

Puskás többszörösen is csepp. Már maga a labdarúgás is csepp a sport tengerében, amely csepp a játékban, amely, nemde, maga is csepp: azután az a tíz év is az a százban, amely tíz év, mondjuk így, Puskás évtizede volt.

Pályán eltöltött éveim viszont azonnal fölvetetik a kérdést, lehet-e egyáltalán csapatsportban személyről beszélni. Lehet-e és szabad-e? A pályán ugyanis egyén és közösség igen erős szimbiózisban él. Személyek és egyéniségek (vagy később azután egyre inkább: szerepek) adják a csapatot, de ezek csakis a csapat „szűrőjén” át képesek létezni.

Jól egyedül nem lehet futbalozni. (Legföljebb kevélyen azt lehet jelezni, hogy a többiek milyen rosszak. Azt, hogy ha én jól játszánék, akkor jól játszánék. Vagy még ennyit se.) Még tizenegy magabiztosság sem segít, ha nincs a „mi”-nek öntudata, ha ez a mi nem bízik magában. Vagyis ha nincs csapat, az nem tud jó se lenni! Az egyéni képességek is csak a csapat fényében, terében érvényesek. Rossz játékosokból nem építhető jó csapat, de, ahogy a közhely mondja, 11 játékos még nem jó csapat.

Tézisem – Istenem, milyen régóta várok erre, hogy tézisem legyen: egy fél évszázada élek e „reményét és emlékezetét vesztett bolygón”, s eddig még a közel-

ben sem voltam, hogy tézisem legyen! – a következő: Puskás a futball utolsó személyisége, személyes személyisége, a modernitás utolsó villanása és összefoglalása, az út az egyetlen metafora felé. Őt követően már (csak) sztárok vannak, a lét-helyzetnek nem megoldása van, hanem válaszerziók vannak, magas szintű, perfekt változatok. Illetve, hogy gyorsan korigáljak: Beckenbauer, Cruyff: az átmenet: valami már nincs és még nincs, és ebben az ürességben világol a bajor és németalföldi csillag. Másképp fogalmazva: Puskással szunik meg a játék, s kezdődik a szórakoztatás korszaka.

Mintegy zárójelben: hiba volna Puskásban vagy a futballban túl széles metaforát látni. Aki focizott vagy aki valódi drukker, az tudja, a futball a győzteseké. Idegen a játék szellemétől például azt mondani, hogy inkább játszunk jól, szépen, és veszítsünk, mint rossz játékkal nyerjünk. Nem. Nyerni kell. És ha nyerünk, azt úgyse lehet mindig rossz játékkal. Van a futballban valami szép, hideg gyakorlatiasság. A művészetben ritka a Goethe, az inkább a veszteseké, inkább a hiányé, mint a vané, inkább a vágyé, mint a beteljesülésé. És szerintem az ún. életben sem kell állandóan nyerni. De a futballpályán igen. Aki ott nem akar nyerni, az nem tiszteli a játékot. Az élet pedig megnyerhetetlen.

Puskás tehát az, akivel eltűnik valami a világból, más lesz, megváltozik, már nem olyan, mint előtte volt, és soha nem is lesz olyan. És ez a század vajon nem az ártatlanság elvesztésének százada? Minden korlát elvesztésének és a korlátok szükségszerű létének a belátásának a százada? Egyszerre beszélek (tudom, tudom: csupán „beszélek”) a természetet legyőzni akaró, de legalábbis mindenestül megismerni szándékozó természettudományokról, a matematika elvi korlátaira rámutató Gödelről, a totális háborúról és Heisenberg bizonytalansági relációjáról, Auschwitzról, a lyukról a történelemben, mely a történelem szükségképpen része, és a fénysebességről, melyről kiderült, kiderítettük, nem érhetjük el soha. Szegény Puskás.

*Esterházy Péter:
Puskás, Gödel, Passz (részlet)
a szerző pesti piarista diák volt*

Kalazancius mondásaiból

Jaj annak, ki másokat szóval tanít, de példájával a kárhozatba taszít.

Köpések aranyból

A kommunista Magyarország új művészeti irányzata lehet talán: *A legvidámabb barokk...*

Az alábbi mondatok jó példák arra, a nyakatekert értelmetlenségeknek mekkora garmadáján kell áthámozni magát a mit sem sejtő tanárnak:

– *A magyar csoportosulást körülvevő népek eredményezték ezt a fajta hungarizmust...*

– *A magyar nyelvet azért kezdték el fejleszteni, hogy több ilyen nemzetiséget tudjanak művelni ez által...*

Nemzetiség?

– *Külföldről jött nemzeti csoportok fölgyűlnek egy helyen...*

Sorold föl a szentégeket!

– *Gyónás, bér málkózás, kenet...*

Dolgozatíraskor a diák az osztálydekorációs térképet fürkészi:

– *Nem puskázunk, Fiam!*

– *Nem... csak néztem...*

Kik azok a zsellérek?

– *A magyar társadalom legalja...*

Mit tudsz a Mindenszentekről, Fiam? *Még a tél elején, a nagy hidegek előtt megemlékezünk minden szentekről...*

Kik a szentek?

– *Akik csodákat tettek...*

– *Akik nagyjából betartották a parancsokat...*

Egy tankönyvi diagram elemzése kapcsán:

– *A hitleri Németországban összesen 24 baloldali személyt ítéltek el, ebből 28-at halállal büntettek...*

Az alkotmányos monarchiában a király van, de nem uralkodik, csak *jelképesen ül* a trónon...

A heliocentrikus világkép egy *napközpontú naprendszer...*

– *Ki volt Cromwell Olivér?*

– *Az angol történelem egy jelentős alakja...*

Papp Attila gyűjtése

Központi képző	Urasodik	Sameddel ékeztet	Büszköst, mákor elemet leltet	Marangolja	Augárjele	Sejtésed
Alakító neve			vanacum	ria		Amondás 2. része
Utánoz	Tejejele		Fed		Sóhajás	
	Amondás 1. része		Kereszül		Beoszt Ekeke	
zonos számú petenből, önbiz számú eutronból álló átsai elemek közönséve				Ófelek, bádmányok nemasköz kálitása		
relációssze ishasznált nővény			Ferdia világabati foasta (Floient...)	Rakodik		
Adne Dicsődy Liszng			Rn a vegjele		Amask oldalon	
		Gyógyit - hatástan kelleg			Kabonai vezáryez	
		50%-a				Ebben az évben
Hagy	Alé			Jápan kardműve - szai technika		Mósvóviden
				Utárat		Zamatú
Energia	Csen			Félgégl	Kiejtetbetű	
	Ahosszúság jele				Agyosulás jele	

Ebben a hónapban egy francia költő nevét és egy mondását kell megfejteni. A megfejtéseket 2006. december 4-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládába, vagy elküldeni e-mail címünkre: piarfutar@szepi.hu. Előző havi rejtvényünk megfejtése: *Vesszen az önkény, - éljen a törvény!* Könyvjutalmat nyert Szegedi József szatymazi olvasónk.

TIZENEGYEDIK KOAN

**Ahová a Teremtő megy,
oda nem visz láb,
amiért a Teremtő nyúl,
azt nem éri el kéz,
amit a Teremtő gondol,
azt nem fogja fel elme,
amit a Teremtő érez,
azt nem bírja el szív,**

**láb nélkül jár,
kéz nélkül nyúl,
elme nélkül gondolkozz,
szív nélkül érezz,
ha a Teremtőt követed.**

(Oravec Imre:
Hopik könyve)

IMPRESSZUM – PIÁR FUTÁR – KIADJA a Dugonics András Piarista Gimnázium a Dugonics András Alapítvány támogatásával. Számlaszám: 10402805-28012423-00000000
SZERKESZTŐSÉG 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14. T: 62/549-090, E-mail: piarfutar@szepi.hu
 Lapengedély száma: 2.2.4/1513/2003. Szerkesztőségi ülés minden szerdán 14.30 órától a szerkesztőségben. – **FELELŐS KIADÓ** Szilvássy László SP – **FŐSZERKESZTŐ** Török Tibor – **FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES** Borbás Bálint – **SZERKESZTŐ** Mészáros Ferenc – **MUNKATÁRS** Varga Iván – **FOTÓ** Piti Marcell – **KORREKTÚRA** Mészárosné Szabó Tünde, Papp Attila – **NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS** Férc-Szemes Áron – **NYOMÁS** Alfa-Center
 Megjelenik havonta, 600 példányban. Kizárólag belső terjesztésre.